

Šestinedělí

Puerperium (období po porodu)

Pohlavní orgány ženy se vrací do stavu před těhotenstvím a děloha se zavinuje neboli zmenšuje, hojí se porodní poranění a mléčná žláza začíná tvořit mléko. Zavinování dělohy nastává již za hodinu po porodu a trvá asi 2 týdny. Drobné zbytky placenty společně s cévními tromby odcházejí z dělohy jako očišky (*lochia*) – očišky mohou být infekční. Mléčná žláza pod vlivem prolaktinu tvoří první dva dny po porodu kolostrum, potom začíná vlastní tvorba mateřského mléka – laktace. Prevencí zánětu mléčné žlázy je kromě hygieny kůže také správná technika kojení a odsávání nebo odstříkávání přebytečného mléka.

Vyšetření:

- USG,
- gynekologické vyšetření,
- vyšetření prsů.

Monitorace:

- fyzické a duševní projevy,
- stav hráze,
- TT, třesavka, krvácení,
- odchod očíšek,
- stav DK,
- porodní poranění,
- nástup laktace,
- vztah matky k novorozenci.

Měří se TK. Pulz se měří 2 h po porodu po 15 minutách. Další se měří 2 h po 30 minutách, a poté jen 3krát denně.

Hygiena:

- dopomoc dle potřeby,
- omývání rodidel několikrát denně,
- manipulace s použitými a sterilními vložkami.

Ošetřovatelská péče:

- hygienické pomůcky – balík sterilních vložek,
- poučíme pacientku o zásadách zvládání základních hygienických návyků.
- **Sledujeme:**
 - FF – TK, P, TT;
 - odchod očíšek – množství a vzhled;
 - zavinování dělohy;
 - episiotomie – suchost, sekreci a hojení;
 - úroveň prováděné hygieny;
 - prsa, prsní bradavky;
 - výsledky laboratorních vyšetření;
- kontrolujeme vyprazdňování moči – spontánně 6 hodin po porodu;
- kontrolujeme vyprazdňování stolice;
- provádíme rehabilitaci – prevence tromboembolických komplikací a zpevnění svalů břišní stěny a pánevního dna;
- dostatek odpočinku a spánku.

Kontrola očíšek:

- odchod očíšek trvá 2-3 týdny, koncem šestinedělí úplně vymizí;
- 1.-3. den je sekrece krvavá;
- od 4. dne je sekrece serózní (žlutohnědá);
- koncem 1. týdne jsou očišky vodnaté/hlenovité.

Zavinování dělohy:

- 1. den – dno děložní ve výši pupku,

- 2. den – dno děložní 1 prst pod pupkem,
- 3.-4. den – dno děložní je 2 prsty pod pupkem,
- 5.-8. den – dno děložní je mezi pupkem a symfýzou,
- 9.-10. den – dno děložní je 2 prsty pod sponou stydkou,
- po 14 dnech – normální velikost.

Odkazy

Související články

- Porod
- Mateřská mortalita
- Kojení
- Oxytocin
- Trombembolická nemoc v gynekologii
- Warfarin

Externí odkazy

- Jak dál po porodu – změny v šestinedělí (<http://www.gynor.cz/index.php/po-porodu/co-po-porodu>)
- Ošetrovatelská péče o ženu v období šestinedělí (<http://invenio.nusl.cz/record/47134>)
- Šestinedělí (<http://www.sestinedeli.cz/>)

Zdroj

- OP v šestinedělí (http://www.prosestry.cz/studijni_materialy/osetrovatelstvi/op_v_sestinedeli)

Doporučená literatura

- KOUDELKOVÁ, Vlasta. *Ošetrovatelská péče o ženy v šestinedělí*. 1. vydání. Praha : Triton, 2013. ISBN 978-80-7387-624-1.